

دانشگاه رججان

دانشکده علوم

گروه زمین‌شناسی

پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

(گرایش پترولوزی)

عنوان

پترولوزی سنگ‌های آتشفسانی منطقه منامین (جنوب شرق هشتگیر) با نگرشی بر

کانه‌زایی منگنز

پژوهش و نگارش

غلامرضا دولتیاری

استاد راهنمای

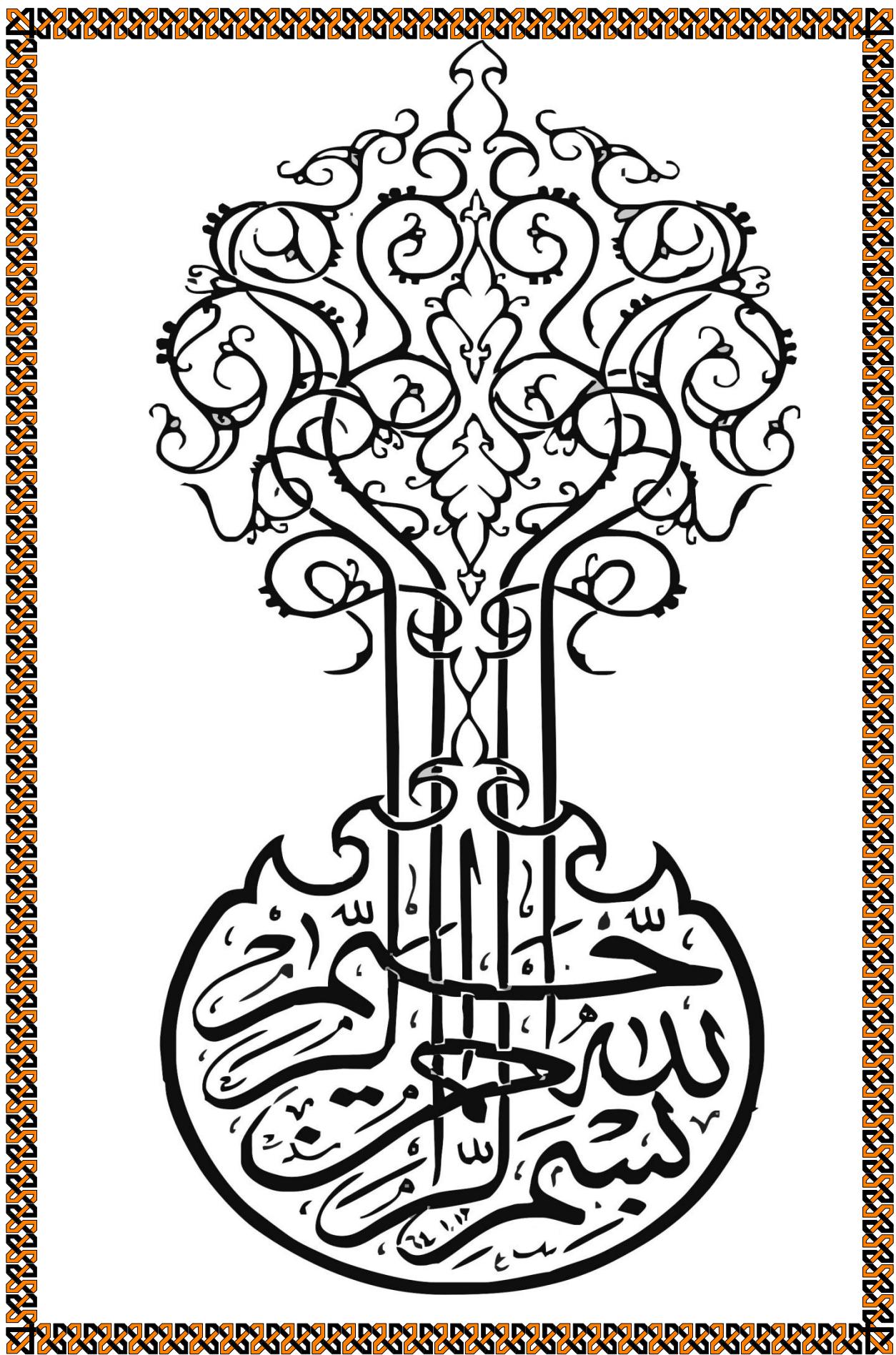
دکتر محمد ابراهیمی

استاد مشاور

سید هدایت‌الله موسوی مطلق

زمستان

۱۳۹۰

تّقدیم با بو سه بر دستان پدرم و مادر عزیز تر از جانم:
تندیس‌ای انسانیت و ایثار که رنج تحصیلم را بر آسایش خود ترجیح داده.

تّقدیم به خواهران و برادرانم:
که هواره در طول تحصیل تحمل زحماتم بودند و تکیه کاه من در مواجهه با مشکلات وجودشان باید دلگرمی من می‌باشد.

مشکر و قدردانی:

خدافند را بسی مشکر و سپس که دکنار نعمات فراوان و بی شمارش، نعمت تحصیل علم و دانش را بر مادر زانی فرموده و لطف بیکرانش را شامل حال بندی تحریر نمود تا سرنجام کارخانش پیان نامه کارشناسی ارشد خود را به پیان بر سانم. اینکه با عنایت و لطف پرور کار موفق بگذراندن مرحله ای دیگر از مراحل زندگی و تحصیل شده ام، بر خود لازم می دانم تا از زحات کلیه ای استاید و دوستان ارجمندی که در راه به پروردیدن این تحصیل مریاری نموده اند صمیمانه تقدیر و سپاسگزاری نمایم.

از پروردگار عزیز و خانواده بزرگوارم به حاضر تشویق، همچنانی باز جاشان صمیمانه سپاسگزارم.

از استاد راهنمای ارجمندم جناب آقا ای دکتر محمد ابراهیمی که با بزرگواری تمام در طول تحصیلات دوره کارشناسی ارشد مشوق و معلم علم و ادب ایجاد بوده و در مراحل انجام و تدوین این پیان نامه راهنمایی های بیشتر و خردمندانه خویش ایجاد برا میری نموده اند صمیمانه مشکر می کنم. از جناب آقا مهندس سید مرتضی احمدی مطلق که زحمت مشاوره و بازخوانی این رساله را بفرزند مشکر و قدردانی می نمایم.

از جناب آقا دکتر یوسف قدیمی که زحمت داوری این رساله را بر عده داشته و در مطالعات یمن را لکرانی از راهنمایی های بی

هچخنی از جناب آقا دکتر سید جواد مقدسی که زحمت مطالعه و داوری این رساله را بر عده داشته و در مطالعات یمن را لکرانی از راهنمایی های بی درین وارزنهای ایشان استفاده نموده ام کمال مشکر و قدردانی را دارم.

از جناب آقا دکتر حسین کوهستانی به عنوان ناینده تحصیلات تکمیلی مشکر و قدردانی می نمایم.

از سازمان منابع و معادن استان اردبیل به حاضر همکاری و مساعدتشان در نخش منابع و اطلاعات مشکر می کنم.

د پیان از عالمی استاید، دوستان و همکارانی هایم و همکاری که به خوبی در ادامه این رساله مریاری نموده صمیمانه سپاسگزاری می نمایم.

چکیده:

منطقه‌ی مورد مطالعه در شمال غرب ایران و در فاصله‌ی ۵۵ کیلومتری جنوب‌غرب خلخال،^{۱۶} کیلومتری جنوب هشتگین در روستای منامین واقع شده است. اندیس معدنی منگنز منامین در زون البرز غربی-آذربایجان قرار دارد. در این منطقه گدازه‌ها و سنگ‌های آذرآواری متعلق به ائوسن-الیگوسن و نهشته‌های کواترنری گسترش قابل توجهی دارند. واحدهای سنگی قدیمی‌تر از ائوسن در این منطقه رخنمون ندارند. واحدهای سنگی موجود در منطقه تنوع قابل ملاحظه‌ای داشته و شامل انواع سنگ‌های بازیک، حدواسط و اسیدی می‌باشند. بخش عمده‌ی این سنگ‌ها را الیوین بازالت، بازالت، تراکی‌آندزیت، داسیت و ریولیت تشکیل می‌دهند. در محدوده‌ی کانسار واحدهای آذرآواری نظیر انواع توف و برش‌های آتشفسانی نیز گسترش وسیعی دارند. سنگ‌های آذرآواری مناطق پست و کم ارتفاع را در قسمت‌های جنوبی و سنگ‌های آتشفسانی حدواسط تا بازیک مناطق مرتفع با مورفولوژی خشن را در قسمت‌های شمالی محدوده‌ی مورد مطالعه تشکیل می‌دهند.

سنگ‌های آتشفسانی مورد مطالعه میزان پتابسیم نسبتاً بالایی داشته و مأگمای آنها متعلق به سری ساب‌آلکالن (کالک‌آلکالن) می‌باشد. سنگ‌های آتشفسانی مورد مطالعه غنی‌شدگی از عناصر LREE و تهی‌شدگی از عناصر HREE نشان می‌دهند که از ویژگیهای مأگماتیسم مناطق فرورانش (حاشیه‌ی فعال قاره‌ها) است. سنگ‌های ریولیتی و داسیتی بر خلاف سنگ‌های بازیک تهی‌شدگی از EU نشان می‌دهند. آنومالی منفی EU در این سنگ‌ها می‌تواند ناشی از تبلور بخشی بلورهای پلازیوکلاز و یا پایین بودن فوگاسیته‌ی اکسیژن باشد. از طرف دیگر تهی‌شدگی ضعیف عناصر MREE در سنگ‌های یاد شده بیانگر جدایش تیتانیت از آنها است.

کانه‌زایی منگنز در منطقه مورد مطالعه با واحدهای سنگی حدواسط در ارتباط است. در بخش جنوب‌شرقی روستای منامین کانه‌زایی منگنز شامل پسیلوملان، پیروولوزیت و مانگانیت به صورت رگه‌ای و عدسی شکل در سنگ‌های آتشفسانی (عمدتاً تراکی‌آندزیت) مشاهده می‌گردد. بر اساس مطالعه‌ی انجام گرفته منشاء کانه‌زایی منگنز از سیالات گرمابی می‌باشد.

کلمات کلیدی: پترولولوژی، سنگ‌های آتشفسانی، کانه‌زایی منگنز، منامین، هشتگین.

فهرست

بخش اول: پترولوزی

فصل اول

۲	کلیات.....
۲	۱-۱- موقعیت جغرافیایی و راههای دسترسی به منطقه‌ی مورد مطالعه
۳	۲-۱- ژئومورفولوژی
۵	۳-۱- آب و هوای منطقه
۵	۴-۱- پوشش گیاهی
۶	۵-۱- مطالعات پیشین.....
۷	۶-۱- اهداف مطالعه.....
۷	۷-۱- روش مطالعه.....

فصل دوم

۱۰	۱-۲- مقدمه
۱۱	۲-۲- شکل‌گیری پوسته قاره‌ای ایران و البرز غربی-آذربایجان
۱۴	۲-۲-۱- زمین‌ساخت عمومی البرز غربی-آذربایجان
۱۹	۳-۲- چینه‌شناسی
۱۹	۳-۲-۱- پالئوزوئیک
۱۹	۳-۲-۲- مزوузوئیک
۲۰	۳-۳-۲- سنوزوئیک
۲۱	۴-۲- زمین‌شناسی عمومی منطقه مورد مطالعه
۲۳	۴-۲-۱- واحد E^{ab}
۲۴	۴-۲-۲- واحد E^t
۲۴	۴-۲-۳- زیر واحد E^{et}
۲۴	۴-۲-۴- زیر واحد E^{an}
۲۵	۴-۳- واحد O^v
۲۷	۴-۴- نهشته‌های کواترنری

۲۸	۵-۲- زمین‌شناسی ساختمانی منطقه
	فصل سوم
۲۹	۱-۳- مقدمه
۲۹	۲-۳- پتروگرافی سنگ‌های آتشفسانی منطقه منامین
۲۹	۲-۳-۱- الیوین بازالت
۳۴	۲-۲-۳- بازالت
۳۸	۳-۲-۳- تراکی‌آندزیت
۴۴	۴-۲-۳- داسیت
۴۹	۵-۲-۳- ریولیت
۵۳	۳-۳- سنگ‌های آذرآواری (توفها)
۵۳	۱-۳-۳- لیتیک کریستال توف آندزیتی
۵۴	۲-۳-۳- کریستال توف داسیتی
۵۵	۳-۳-۳- توف ریولیتی
۵۶	۴-۳-۳- ایگنمبریت ریولیتی
۵۶	۵-۳-۳- برش آتشفسان
	فصل چهارم
۵۹	۱-۴- مقدمه
۵۹	۴-۲- طبقه‌بندیهای شیمیایی مجموع آلکالن در برابر سیلیس
۶۲	۴-۳- روندهای ژئوشیمیایی
۶۳	۴-۳-۱- نمودارهای هارکر اکسیدهای عناصر اصلی
۶۵	۴-۳-۲- نمودارهای تغییرات عناصر کمیاب
۶۶	۴-۴- الگوهای عناصر خاکی نادر
۶۸	۴-۵- سریهای ماگمایی و جایگاه تکتونیکی
۶۸	۴-۵-۱- سریهای ماگمایی
۶۹	۴-۵-۱-۱- نمودار مجموع آلکالن در برابر سیلیس (نمودار TAS)
۷۰	۴-۵-۲-۱- نمودار AFM

- ۷۰ K_2O-SiO_2 -۳-۱-۵-۴
- ۷۱ جایگاه تکتونیکی -۲-۵-۴
- ۷۱ نمودارهای Muller et al. (1997) -۱-۲-۵-۴
- ۷۱ الف: نمودار تغییرات TiO_2 در برابر Al_2O_3 -۱-۱-۲-۵-۴
- ۷۲ ب: نمودار تغییرات Y در برابر Zr -۱-۲-۵-۴
- ۷۳ Wood (1980) -۳-۲-۵-۴
- ۷۴ La-Y-Nb -۴-۲-۵-۴
- ۷۵ Pearce et al. (1977) -۵-۲-۵-۴
- ۷۶ Zr/Y-Zr -۶-۲-۵-۴
- ۷۹ نتیجه‌گیری

بخش دوم: زمین‌شناسی اقتصادی

فصل اول

۱-۱- مقدمه ۸۴
۱-۲- خواص فیزیکی منگنز ۸۴
۱-۳- خواص شیمیایی منگنز ۸۴
۱-۴- کاربردهای منگنز ۸۵
۱-۵- توزیع منگنز در سنگ‌های آذرین و دگرگونی ۸۶
۱-۶- منگنز در رسوبات و سنگ‌های رسوبی ۸۷
۱-۷- منگنز در توده‌های آب ۸۷
۱-۸- توزیع منگنز در بخش‌های مختلف زمین ۸۸
۱-۹- کانی‌های منگنز ۸۹
۱-۱۰- ۱- ردۀ بندی کانسارهای منگنز جهان ۹۰
۱-۱۰- ۱- ردۀ بندی Roy (1981) ۹۰
۱-۱۰- ۲- ردۀ بندی Nicholson (1992) ۹۰
۱-۱۰- ۳- ردۀ بندی Guilbert & Parke (1997) ۹۱
۱-۱۱- کانسارهای گرمابی ۹۲
۱-۱۲- کانسارهای رسوبی ۹۳
۱-۱۲- ۱- کانسارهای آتشفسانی-رسوبی ۹۴
۱-۱۲- ۲- کانسارهای غیر آتشفسانی-رسوبی ۹۶
۱-۱۳- کانسارهای سوپرژن ۹۷
۱-۱۳- ۱- کانسارهای منگنز سوپرژن محیط‌های خشکی ۹۷
۱-۱۳- ۲- کانسارهای منگنز سوپرژن محیط‌های دریایی ۹۸
۱-۱۴- گرهکهای منگنز ۹۸
۱-۱۵- ورنی صحرا ۹۹
۱-۱۶- دندریت ۱۰۰
۱-۱۷- طبقه‌بندی کانسارهای منگنز ایران ۱۰۰

۱۰۱	۱۸-۱- زمین‌شناسی و پراکندگی منگنز در ایران
۱۰۱	۱-۱۸-۱- کانه‌زایی منگنز در پرکامبرین پسین-کامبرین پیشین
۱۰۲	۱-۱۸-۲- کانه‌زایی منگنز در پالئوزوئیک پسین
۱۰۲	۱-۱۸-۳- کانه‌زایی منگنز در کرتاسه
۱۰۲	۱-۱۸-۴- کانه‌زایی منگنز کرتاسه پسین-پالعوژن
۱۰۲	۱-۱۸-۵- کانه‌زایی منگنز در ائوسن-الیگوسن
۱۰۳	۱-۱۸-۶- فاز کانه‌زایی منگنز در میوسن پسین-پلیوسن

فصل دوم

۱۰۷	۱-۲- مقدمه
۱۰۷	۲-۲- کانه‌زایی
۱۰۹	۲-۲-۱- کانه‌زایی منگنز کم‌عیار
۱۱۰	۲-۲-۲- کانه‌زایی منگنز پر‌عیار
۱۱۱	۳-۲- ساخت و بافت
۱۱۱	۳-۲-۱- ساخت لایه‌ای یا نواری
۱۱۱	۳-۲-۲- ساخت برشی
۱۱۱	۳-۲-۳- بافت دانه پراکنده
۱۱۲	۳-۲-۴- سیمان دیاژنتیکی
۱۱۲	۳-۲-۵- بافت جانشینی
۱۱۲	۳-۲-۶- بافت دندربیتی یا اسکلتی
۱۱۳	۳-۲-۷- بافت گل کلمی (کلوفورمی) و شکافه پرکن
۱۱۴	۴-۲- کانی‌شناسی و پاراژنز کانسار منگنز منامین
۱۱۴	۴-۲-۱- پسیلوملان
۱۱۵	۴-۲-۲- پیرولوزیت
۱۱۶	۴-۲-۳- مانگانیت
۱۱۶	۴-۲-۴- کلسیت
۱۱۷	۴-۲-۵- کوارتز

۱۱۸ پاراژنز -۵-۲
	فصل سوم
۱۲۱ ۱-۳ - مقدمه
۱۲۱ Mn/Fe -۲-۳ - نسبت
۱۲۳ Si/Al -۳-۳ - نمودار
۱۲۵ Fe-Mn-(Ni+Co+Cu)*10 -۴-۳ - نمودار
۱۲۶ (Co+Ni) - (As+Cu+Mo+Pb+Zn+V) -۵-۳ - نمودار
۱۲۷ Zn-Ni-Co -۶-۳ - نمودار
۱۲۸ Co/Zn-(Co+Cu+Ni) -۷-۳ - نمودار
۱۲۹ Cu-Ni-Co -۸-۳ - نمودار مثلثی
۱۲۹ Al-Fe-Mn -۹-۳ - نمودار
۱۳۰ U-Th -۱۰-۳ - نسبت
۱۳۰ ۱۱-۳ - ارتباط و همبستگی عناصر در کانسار منگنز منامین
۱۳۱ Pb-Zn -۱۲-۳ - نمودار
۱۳۳ Na-Mg -۱۳-۳ - نمودار
۱۳۳ ۱۴-۳ - مقایسه با کانسارهای تیپیک منگنز دنیا
۱۳۵ نتیجه‌گیری و پیشنهادات
۱۳۵ منابع

بخش اول:

پترولوزی

فصل اول

کلیات

کلیات

۱- موقعیت جغرافیایی و راههای دسترسی به منطقه‌ی مورد مطالعه

محدوده مورد مطالعه بین طولهای جغرافیایی $۱۵^{\circ} ۴۸' ۲۳''$ شرقی و عرضهای جغرافیایی $۳۷^{\circ} ۱۲' ۳۷''$ شمالی محصور بوده و در بخش شمال‌غرب کشور قرار گرفته است. تقریباً ۹۰% این محدوده کوهستانی بوده و از نظر مورفولوژی شامل ارتفاعات خشن و صعب‌العبور می‌باشد. از دیدگاه جغرافیایی این منطقه در کوههای البرز غربی واقع شده است. بر اساس تقسیمات کشوری منطقه مورد مطالعه در بخش خورش‌رستم به مرکزیت هشت‌جین از توابع شهرستان خلخال قرار می‌گیرد. موقعیت و راههای دسترسی به منطقه منامین در شکل (۱-۱) نشان داده شده است.

دسترسی به منطقه از چند طریق امکان‌پذیر می‌باشد:

الف: راه آسفالته اردبیل-کیوی (کوثر)-هشت‌جین.

ب: راه آسفالته اردبیل-کیوی (کوثر)، خلخال (هرآباد)-هشت‌جین.

ج: راه آسفالته میانه-کیوی (کوثر)-هشت‌جین.

د: راه آسفالته زنجان-آق‌کند-هشت‌جین.

با استفاده از تمامی این راهها از مسیر روستای منامین واقع در ۱۶ کیلومتری هشت‌جین می‌توان به منطقه مورد مطالعه دسترسی نمود.

شکل ۱- موقعیت جغرافیایی و راههای دسترسی به منطقه مورد مطالعه.

۲-۱- ژئومورفولوژی

منطقه منامین با نگرشی به روند کوهها، ویژگیهای لیتولوژیکی و چگونگی فرسایش از دیدگاه ژئومورفولوژی به دو بخش نرم‌فرسا و سخت‌فرسا قابل تقسیم است. این منطقه از پستی و بلندی‌های غیر یکنواخت تشکیل گردیده است. در مواردی دارای بخش‌های مرتفع و ستیغ‌ساز می‌باشد. ارتفاعات منطقه عموماً دارای روند تقریبی شمال‌غرب-جنوب‌شرق می‌باشند. مرتفع‌ترین نقطه منطقه در جنوب‌غرب روستای منامین و در شمال‌غرب محدوده‌ی معدنی قرار دارد که ارتفاع آن ۱۵۶۶ متر بالاتر از سطح دریا است. پست‌ترین نقطه در جنوب منطقه مورد مطالعه و در کف دره‌ی رودخانه قزل‌اوزن قرار دارد که ۶۶۰ متر از سطح دریا ارتفاع دارد. نوع فرسایش و گستردگی آن در منطقه یکسان نیست بطوریکه سنگ‌های آذرآواری از مواد سست پدید آمده، نواحی پست و کم ارتفاع را ایجاد کرده، اما گدازه‌های آتش‌فشنایی ارتفاعات بلند را پدید آورده‌اند.

تغییرات توپوگرافی فقط در بخش جنوبی که مشرف به دره قزل اوزن می‌باشد، شدید است. وجود مئاندرها و تغییرات آن در مسیر رودخانه قزل اوزن شرایط ویژه‌ای را در نهشته‌های جوان ایجاد نموده است. در هر حال ژئومورفولوژی منطقه متأثر از عوامل گوناگونی است که مهتمرين آنها وجود ناهمسانی در ترکیب سنگ‌شناختی برونددها و واحدها، ساخت و بافت سنگ‌ها، عوامل زمین‌ساختی و همچنین تفاوت‌های آب و هوایی و چگونگی فرسایش است.

شکل ۱-۲: نمایی از رودخانه قزل اوزن و روستای نمهیل. اندیس منگنز منامین در گوشه سمت راست پایین تصویر قرار دارد (دید به سمت جنوب‌شرق).

شکل ۱-۳: دورنمایی از اندیس معدنی منگنز منامین (دید به سمت جنوب‌غرب).

شکل ۱-۴: تصویر Google earth از منطقه مورد مطالعه.

۱-۳- آب و هوای منطقه

بطور کلی ناحیه مورد مطالعه در ارتفاعات جنوب‌غرب هشتگین از توابع شهرستان خلخال واقع می‌باشد. این شهرستان در غرب کوههای طالش قرار دارد. با توجه به کوهستانی بودن منطقه و تأثیر رطوبت دریای خزر از شرق و دریافت رطوبت دریای مدیترانه از غرب، آب و هوای سرد بر منطقه حاکم بوده و در نهایت زمستانهای آن سرد و برفی می‌باشد. بطوریکه حدود ۶ الی ۸ ماه از سال درجه حرارت زیر صفر است. بارش برف در ارتفاعات از اواسط پاییز شروع شده و دسترسی به این مناطق را با دشواری روبرو می‌سازد. در تابستان منطقه دارای آب و هوای تقریباً معتدل است. رطوبت کافی و ریزش مناسب باران موجب غنی شدن منابع آب در منطقه گردیده است.

۱-۴- پوشش گیاهی

با وجود آنکه نواحی آذربایجان و اردبیل از مناطق مرطوب بوده و از نظر میزان بارندگی در سطح کشور بعد از نواحی خزری قرار می‌گیرد. اما به دلیل سرمای شدید و برف زیاد در فصل زمستان جنگلهای استان اردبیل همانند جنگلهای کاملاً انبوه و وسیع نیست و به صورت تک درخت و پراکنده است. یکی از محدوده‌های جنگلی استان اردبیل در شهرستان خلخال است. جنگلهای خلخال با وسعتی حدود ۱۸۰ هکتار از مهمترین نواحی جنگلی است. انواع مهم درختان جنگلی موجود، راش (قزل گوز)، بلوط ممرز (ولادس)، افرا، ورن و درختان میوه از قبیل گردو، گیلاس، انار، فندق، آلوجه، سیب، گلابی، به، و از گیاهان گلدار، بنفسه و انواع دیگر آن، پیچک صحرایی، عشقه و گیاهان پهنه برگ و کنگره‌دار مانند

بالدیرتان و دل در نواحی جنگلی دیده می‌شود.

پوشش عمدۀ گیاهی مراتع و اراضی مزروعی را، چمن، اوج قولاغ، جارو، گون، بوته کتیرا، کنگر وحشی، یوشان، خارشتر، قیاغ‌وتی، شیرین‌بیان، بوياق‌باشی (روناس) و گندمیان و در آبها انواع جلبک‌ها، پونه، بولاغ‌وتی، بومادران و بزوشا تشکیل می‌دهند. در نواحی جنگلی و کوهستانی، خرس، گرگ، خوک، روباه، خرگوش و موش، و از پرندگان کبک، قرقاول، مرغ وحشی و فاخته و از جانوران خزنده انواع مارهای سمی دیده می‌شود.

۱-۵- مطالعات پیشین

در ارتباط با گستره مورد بررسی فقط نقشه زمین‌شناسی چهارگوش هشتگین با مقیاس ۱:۱۰۰۰۰۰ منتشر شده است. بر روی نقشه مذکور معادن فعال و متروکه با نشانه‌هایی از مواد معدنی از قبیل پیریت، مس، سرب، روی، منگنز، زئولیت، کائولن و زغال مشخص شده است. بخش عمدۀ اندیس‌های معدنی از نوع فلزی در واحدهای E^t و E^{b^2} وجود دارند.

- شرکت معادن منگنز ایران در سال ۱۳۶۲ آثار کانی‌سازی را در دو ناحیه با فاصله یک کیلومتر از هم در دامنه جنوبی بلندیهای جنوب روستای منامین گزارش کرده است.

- در سال‌های اخیر تعدادی گزارش عملیات اکتشافی تهیه شده است که این گزارش‌ها در بایگانی اداره صنایع و معادن استان اردبیل موجود است که می‌توان به دو گزارش زیر اشاره نمود:
الف- گزارش پتانسیل‌یابی مواد معدنی در منطقه جنوب خلخال توسط مهندسین مشاور کاوشگران (۱۳۷۴).

ب- طرح مطالعات زمین‌شناسی و اکتشاف منطقه قزل‌اوزن خلخال جلد ۱ اکتشاف زمین‌شناسی، جلد ۲ اکتشافات ژئوشیمیایی (توضیح شرکت مهندسین مشاور چکان، ۱۳۷۶).

- حاجی علیلو (۱۳۷۸) رساله‌ی دکتری خود را تحت عنوان "متالوژی ترشیری در البرز غربی-آذربایجان (میانه-سیه‌رود) با نگرشی خاص بر منطقه هشتگین" تهیه نموده است.

- مؤید (۱۳۸۰) رساله‌ی دکتری خود را تحت عنوان "بررسیهای پترولولوژیکی نوار ولکانو-پلوتونیک ترشیری البرز غربی-آذربایجان با نگرشی ویژه بر منطقه‌ی هشتگین" تهیه نموده است.

۱-۶- اهداف مطالعه

اهداف این تحقیق عبارتند از:

- ۱) بررسی پتروگرافی سنگ‌های آتشفسانی منطقه.
- ۲) تعیین جایگاه زمین‌ساختی این سنگ‌ها.
- ۳) تعیین منشاء جریان‌های گدازه در منطقه مورد مطالعه.
- ۴) بررسی ارتباط کانه‌زایی منگنز با واحدهای سنگی در برگیرنده.

۱-۷- روش مطالعه

روش مطالعه در این پژوهش را می‌توان به سه بخش تفکیک نمود:

- الف) مطالعات دفتری و جمع‌آوری اطلاعات و کارهای انجام شده در منطقه.
- ب) مطالعات صحرایی.
- ج) مطالعات آزمایشگاهی.

- ابتدا کلیه اطلاعات پایه شامل نقشه‌ها و گزارشات موجود جمع‌آوری و پس از بررسی، هدف و ضرورت مطالعه مشخص، سپس روشهای مطالعه انتخاب شدند. این روش‌ها به طور کلی شامل مطالعات صحرایی و آزمایشگاهی است. برای تکمیل این مطالعات، از رساله‌های دوره‌های کارشناسی ارشد، دکتری و مجلات علمی استفاده شد.

- مرحله‌ی دوم شامل پیمایش‌های صحرایی بود. در این مرحله به منظور بررسی سنگ‌های آتشفسانی و ماده‌ی معدنی مورد نظر، بررسی‌های زمین‌شناسی صحرایی و نمونه‌برداری از واحدهای آتشفسانی و ماده‌ی معدنی، با توجه به تغییرات سنگ‌شناسی و ویژگیهای فیزیکی نظیر رنگ و اندازه‌ی ذرات، تعداد ۵۲ نمونه برداشت گردید.

- مرحله‌ی سوم شامل تهیه‌ی ۳۰ مقطع نازک از سنگ‌های آتشفسانی، ۵ مقطع نازک-صیقلی و ۴ مقطع صیقلی از ماده‌ی معدنی و مطالعه ۳۹ نمونه از کل نمونه‌های برداشت شده است. پس از بررسی میکروسکوپی و سنگ‌شناسی، ۱۶ نمونه از سنگ‌های سالم و کمتر دگرسان شده برای آنالیز شیمیایی به آزمایشگاه Acme واقع در ونکوور کانادا ارسال شدند. عناصر اصلی به روش ICP-ES و عناصر

كمياب و عناصر خاکي نادر به روش ICP-MS مورد آناليز قرار گرفتند. برای تجزيه و تحليل نتایج حاصل از تجزيه شيميائي نمونهها، از نرم افزارهای Minpet، GCDKit و Excel استفاده شده است. پس از انجام مطالعات فوقالذکر، اطلاعات حاصله دسته‌بندی گردید و ضمن بررسی محیط تشکيل سنگ‌های آتشفسانی و محیط تشکيل کانه و سنگ درونگير، نحوه تمرکز کانه مورد تجزيه و تحليل قرار گرفته و مدل ژنتيکي کانسار ارائه گردید. مقاييسه‌هایي هم با کانسارهای مهم منگنز جهان و کانسارهای مشابه در ايران انجام گرفت. و بالاخره اطلاعات جمع‌آوری شده و نتایج حاصل از آن در فرآيند پي‌جويي، اكتشاف و استخراج به صورت پيشنهادی ارائه گردید.